

Terugkeer naar de arbeidsmarkt **Incompany Workshop DSiN en UWV SMZ** **donderdag 11 oktober UWV Utrecht**

Bij de Incompany Workshop over arbeidsparticipatie op 11 oktober is ingegaan op het thema 'Terugkeer op de arbeidsmarkt'. Tijdens een loopbaan kan het gebeuren dat iemand ziek wordt of een aandoening krijgt. Vaak willen de personen in kwestie graag terug naar de arbeidsmarkt. Echter stuiten zij op hun eigen beperkingen of een ontbrekend inlevingsvermogen vanuit een werkgever. Tijdens deze bijeenkomst kwamen thema's als stigma, zelfstigma, (her)opbouw identiteit, bespreekbaar maken van beperkingen en talenten aan de orde. We kregen lezingen vanuit wetenschappelijke hoek, vanuit ervaringsdeskundig perspectief en vanuit de praktijk. Het publiek reageerde levendig en er ontstond een betrokken en stevig debat. Wie is verantwoordelijk voor de terugkeer naar de arbeidsmarkt? Wat zijn katalysatoren en waar liggen de uitdagingen/moeilijkheden? U leest hieronder een samenvatting met enkele highlights.

Opening door dagvoorzitter Bernadette Linssen

"Ik heb mijn handicap verworven na mijn opleiding. Dit maakte het makkelijker om terug tot arbeid te komen. Wat mij opviel in sollicitatiegesprekken: het ging over wat ik kon en niet over wat ik niet kon. Maar ik leerde mezelf aan om het er over te hebben, om ook mijn beperking ter sprake te brengen. Het nadeel van een zichtbare handicap: iedereen heeft er altijd een idee over. Maar het is volgens mij nog moeilijker als je geen zichtbare handicap hebt. Dan moet je het er altijd over hebben; dan moet je woorden vinden om dit - op een voor iedereen fijne manier - te bespreken."

Enno Trompert

"De Herstel Academie is een plek waar je kan werken aan persoonlijk herstel –aan de (her)opbouw van je eigen ik – samen met ervaringsdeskundigen. Tot nog toe werd daar te weinig aandacht aan gegeven. Ervaringsdeskundigen zijn meer dan een diagnose. Maar wie ben je, wat wil je, wat kan je...? In de Herstel Academie helpen peers je deze vragen te verkennen. Ze hebben allerlei achtergronden en hebben ervaring met ontwrichting en met herstel vanuit veerkracht. Ze helpen je bij het ontwikkelen van dromen..."

Het zou een grote meerwaarde zijn mochten de gemeentes en het UWV meewerken inzake toeleiding naar de Herstel Academie.

Naast de wetenschappelijke en professionele kennis moet er werk gemaakt worden van het accepteren van ervaringskennis als waardevolle bron van kennis.

Herstel Academie bidet geen garantie op werk maar als je 5procent van een groep ervaringsdeskundigen naar werk kunt leiden, is dit winst! Iedereen met een arbeidsbeperking is welkom in de Herstel Academie: diversiteit zien we als een meerwaarde."

Maritza Gerritsen

"Ik zou me ook kunnen voorstellen aan u – het publiek – met mijn UWVnummer..... Maar ik ben ook hoofddocente, moeder, pijnpatiënte, doctoraatsstudente, ... Het feit dat ik een fysieke beperking heb heeft me niet gehinderd in het vinden van werk. Het duurzaam volhouden van het werk is wel een thema voor mij. Bepaalde zaken (ook binnen UWV) helpen hier ook niet: bvb. als het 9 maanden duurt vooraleer ik een nieuwe rolwagen heb..."

Ik heb het met u over de meritocratie: over onze samenleving waarin onze waarde wordt gemeten aan onze verdiensten/prestaties. Dit geeft problemen, zeker voor degenen voor wie het leveren van prestaties onder druk staat... Reeds decennia worden we hiervoor gewaarschuwd. Als we 'de samenleving van de gelijke kansen' te ver doorduwen dan creëren we voor mensen met beperking minder kansen. Want zij gaan deze kansen niet kunnen grijpen. Cito's, ... en al die testen zeggen niets over wie je bent... Mensen met een beperking worden gedurende hun leven vaak geconfronteerd met dat zij 'minder verdienste' leveren, 'minder kunnen werken'. Terwijl wij hier allemaal in de zaal verschillend zijn qua bij voorbeeld tempo en stressbestendigheid. Maar bij mensen met een beperking wordt dit nauwkeuriger gemeten en gewogen. En heeft dit

verstrekken! gevolgen!

De samenleving heeft verschillende verantwoordelijkheden en leemtes in te vullen:

Begeleiding stopt na het MBO. UWV of Gemeente start dan op. Maar de brug van de opleiding naar de eerste werkervaring moet nog gelegd worden.

Bureaucratische molen zorgt er voor dat het soms traag gaat, we vergeten uit te leggen waarom het zo lang duurt, of er gebeuren nalatigheden...

Sluit het net om mensen heen. Wees hierin betrouwbaar. Bereikbaarheid is ook belangrijk, rechtstreeksheid in contact.

Samenleving heeft een verantwoordelijkheid maar personen met een beperking ook: Krijg je geen baan omdat je een beperking hebt of omdat je jezelf niet goed presenteert? Teveel op motivatie en wilskracht inzetten leidt vaak tot overschatting. Dus hierin moeten we evenwicht vinden...

Is verdienste geld of is verdienste wat iemand allemaal meebrengt? Zie ervaringsdeskundigheid ook als verdienste! Zoals je kijkt bepaalt wat je ziet!"

Marieke van Kweeken en Joep Vesters

Marieke:

"Ik kreeg een psychose onverwacht. Daarna ben ik in een diepe depressie gekomen. Dit heeft zich verscheidene malen herhaald. Hierdoor ben ik nog steeds stemmingsgevoelig, prikkelgevoelig. Nu gaat het met medicatie beter. Bij mijn werkgever ben ik open geworden dankzij ondersteuning van 'Samen sterk zonder stigma'. Ik heb verteld dat ik door mijn psychische kwetsbaarheid niet volledig kon meedoen en dat ze met mij moesten overleggen i.p.v. over mij.

Joep:

"Ik was verslaafd, nu al vier jaar clean. Langdurige burn-outs waren hiervan het gevolg. Medicijnen hebben wel hun werk gedaan, maar dat vlakt ook veel af.

Herstel staat op 1. Anders kan ik voor niemand iets betekenen.

Wij zijn adviseurs met ervaringsdeskundige expertise. Onze pilot met advies aan UWV Nijmegen leerde ons dit:

De eerste brug is naar de klant: klanten ontspannen omdat ze praten met iemand die weet hoe het is. Het proces van ontwrichting herkennen klanten heel snel bij ons.

De tweede brug is naar de professional: ik kan van binnenuit vertellen, vanuit de ervaringskennis.

De derde brug is naar de organisaties: verbinding naar UWV die veel te bieden heeft. We willen angst en onbegrip richting dialoog brengen, extra steun bieden binnen de professionaliteit.

Het evaluatierapport was heel positief. Nu krijgen we een extra jaar. Hoe kunnen we ervaringsdeskundige bron van kennis vorm geven in UWV? Wij staan open voor verdere samenwerking en dialoog hieromtrent."

De volgende workshop is op donderdag 24 januari 2019 met Alice Schippers als spreker met het thema Family Quality of Life. Meer informatie volgt via de e-mail of www.disabilitystudies.nl/agenda